

Telegraful Românului

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

(cl.)
Dlul Dr. Horia P. Petrescu, secretar literar al
«Asociațiunii»
Str. Șaguna Nr. 8 Sibiu

Cine are dreptate?

Ziarul «Cuvântul» din 5 Decembrie a. c. critică în articolul intitulat: «Inlocuirea directorilor seminariilor teologice» actul guvernului de a schimba, împreună cu prefectii, primarii și conducătorii de școli, și pe directorii seminariilor teologice. Se numesc și în aceste funcțiuni partizani politici. «Educația pe care o pot face aceștia tinerilor seminaristi și gospodărirea școlii? Vi le puteți închipui...», zice «Cuvântul». Și ca pildă ne prezintă persoana unui astfel de director numit de noul guvern, persoană compromisă în pășanii urâte, — spune tot «Cuvântul».

Curios și ziarul acesta «Cuvântul!» Duce sistematic cea mai atroce campanie contra autonomiei bisericesti, și deodată se pomenește regretând dreptul guvernului asupra seminariilor teologice, singurul domeniu bisericesc neautonomizat. E drept, ziarul «Cuvântul», ca să arunce și de astădată vina principală tot pe episcop, afirmă că «la numirea unui astfel de director cuvântul hotărâtor îl are, precum e și firesc, episcopul locului». Nenorocirea e că nu are cuvântul hotărâtor episcopul locului, oricât de firesc ar fi aceasta după însași mărturisirea «Cuvântului». După cât știm noi, episcopul nu are nici un cuvânt la numirea directorului și a profesorilor dela seminariile din vechiul regat.

Biserica ortodoxă din vechiul regat este în acest punct într-o situație nefirească. Iar «Cuvântul» și o serie întreagă de profesori de teologie și de preoți voesc să întindă această situație nefirească la toate domeniile vieții bisericesti.

Situația de azi e nefirească și păgubitoare. Atâta vreme cât școlile teologice nu sunt ale bisericii, nu poate exista nici unitate în biserică, nici independență, ca să folosim alt cuvânt în loc de: autonomie. Profesorii seminariilor și facultăților de teologie în loc să fie în situația subordonării firești față de ierarhi, depind și în cele ne-temporale de guverne. Această dependență de guvernele ce se succed, pe de-o parte suscită în ei toate pornirile de critică la adresa ierarhiei, crescând și pe viitorii preoți în acest spirit de frondă, iar pe de alta îi silește să se îngrijească de-a plăcea partidelor dela care așteaptă totul. Dependența școalelor teologice de stat produce pe de-o parte o adâncă desbinare între ierarhie, care rămâne aproape izolată și între frunțașii clerului cari reușesc de cele mai multeori să-și aibă preoțimea pe partea lor, iar pe de alta face posibile imixtiunile cele mai păgubitoare ale politicii în viața bisericii.

Di Nichifor Crainic făcea în *Calendarul* din 11 Noemvrie 1933, pe marginea serbărilor ortodoxe dela Cluj, următoarea justă observație: «Ceeace m'a impresionat îndeosebi e iubirea filială a universitarilor clujeni pentru episcopul lor și în genere a intelectualilor ardeleni pentru ierarhii

lor. Dincoace, în vechiul regat, e un sentiment de multă vreme necunoscut. În Ardeal Statutul lui Șaguna a creat o caldă ambianță între cler și popor».

Putem desvolta observația dlui Nichifor Crainic adăugând că ierarhii din vechiul regat sunt izolați și de clerul lor. Unde se pomenește în Ardeal batjocorirea și atacarea continuă a ierarhilor nu numai în foile nebisericesti între cari se găsește în deosebi «Cuvântul» dar și în cele conduse de preoți sau profesori de teologie? Dar în care parte a lumii creștine se mai întâmplă un desmăt ca acesta!?

Și în trecut și azi preotul Popescu din mahalaua din deal, înscris în cutare partid, care nu agreează pe cutare episcop, scoate într-o bună zi o fițuică în care terfelește sistematic pe ierarhul său, fără ca acesta să-i poată face ceva. Peste câțiva vreme face acest lucru preotul Ionescu din mahalaua din vale înscris în alt partid. Prestigiul ierarhului, fie persoana lui curată ca a unui sfânt, e terfelit în noroiul celor mai josnice insinuări și batjocuri, iar opinia publică largă poartă pe stradă portretele astfel caricaturizate ale tuturor ierarhilor, fără a mai putea avea vre o venerație față de ei.

Cine mai apără atunci biserica față de loviturile guvernelor, de cele mai multeori dușmănoase ei? Cum mai pot avea intelectualii o considerație, o sfaială, o venerație față de ierarhii astfel terfeliti; cine mai poate avea respect față de ierarhii cari n'au în spatele lor blocul masiv și indestructibil al întregului cler? Și, evident, nu pierde numai ierarhul, ci pierde, mai ales, onoarea și bunăstarea bisericii. Pierde în primul rând preoțimea, căci vai de armată când n'are general. Dar ce biruință va putea câștiga acea armată care ea se răsvrătește împotriva generalului său? Preoțimea rămâne astfel fără conducător cum vedem că e cazul în vechiul regat. Biserica la fel. Iar ierarhul fără turmă. Guvernele nu mai privesc pe nimenea ca reprezentând biserica; tratează numai cu persoane singulare.

Situația actuală din vechiul regat nu mai poate, nu mai trebuie să continue așa. Prea Sfinții episcopi n'au realizat acolo autonomia bisericască decât în cele materiale: și-au revindecat doar fondurile și averile bisericesti pentru a le administra autonom. N'au realizat cea mai esențială parte din autonomie, fără de care autonomia e numai o vorbă goală: readucerea întregii vieți bisericesti sub conducerea bisericii, și în primul rând a școalelor teologice.

Autonomia însemnează în primul rând răspundere, nu drepturi. Răspunderea ierarhului pentru tot ce se întâmplă în biserică și datoria lui ca viața religioasă să nu pătimească de lipsuri mari, ci să fie cât mai înfloritoare. Ori cum mai poate fi ierarhul responsabil de viața religioasă, când

preoții i se impun formați după alte vederi, cari se întâmplă să fie străine de-ale bisericii? Nu! Într-o biserică în care nu e realizată autonomia în toate laturile, răspunderea întregului sistem bisericesc n'o are nimenea. Cel mult are fiecare răspunderea pentru latura peste care-i așezat. Dar cum fiecare își va înțelege misiunea altfel, totalul acestor lucrări nu va da un întreg armonios. Nu e nimenea care să se intereseze de binele întregului.

Nu spunem că nu se lucrează mult pe terenul duhovnicesc în vechiul regat. Sunt preoți la înălțimea misiunii lor, cari fac din biserica lor focarul unor puternice radiațiuni de viață spirituală. Dar lipsește un centru spre care să convergă toate

aceste eforturi, un centru care să animeze și părțile mai slabe, un centru care să emane în afară, în relațiile cu statul și în lumea intelectualilor mireni, toată forța și tot prestigiul uriașei puteri dinăuntru bisericii. În marile probleme la ordinea zilei biserica nu poate veni cu greutatea unui cuvânt și a unei atitudini care să hotărască soluția.

Pentru unitatea și suveranitatea bisericii, care aduc cu ele și prestigiul ierarhilor în mijlocul clerului și al mirenilor, e necesară neconditionat aducerea școlilor teologice sub autoritatea bisericască și cu aceasta realizarea de fapt a autonomiei bisericesti. Prea Sfinții ierarhi sunt datori să îndeplinească acest lucru. Situația de azi e o adevărată anarhie.

Pregătiri și frământări electorale

(=) Alegerile pentru parlament se anunță, ca de comun, cu numeroase încercări de înrăurire a spiritelor, cu făgădueli frumoase, și multe, și-atât de obișnuite în timpul de propagandă electorală.

Semnaland ispitiri și atitudini, cunoscute și dovedite din vremea nu puținelor schimbări de guverne, vom cere preoțimii noastre ortodoxe cu atât mai vârtos să se ridice la înălțimea misiunii sale de propoveduitoare a duhului de ordine și demnitate, creștinească și românească, în sinul alegătorilor conștienți, căutând să-i ferească de acte contrare legilor țării și învățăturilor sfintei biserici ortodoxe.

Înțelepciunea păstorului sufletească stă întru a preveni incidente și fapte regretabile; — ceeace o poate realiza fiecare preot cu atât mai mult, cu cât își cunoaște mai profund enoriașii.

Felul cum iubitul nostru cler va răspunde acestor îndatoriri, va fi apreciat și judecat după cuviință din partea celor chemați și datori să urmărească atenți manifestările sale în orice împrejurare a vieții.

Autoritățile administrative ale comunelor, la rândul lor, vor avea să întreprindă toți pașii trebuitori și să răspundă cu sancțiuni drepte și rezezi, pentru păstrarea bunei rândueli și a disciplinei sociale în masa alegătorilor.

Vrând să păstrăm și să consolidăm țara, în hotarele sale firești, să urmăm drumul luminos de-a clădi numai pe temeiuri de frăție, de ordine și de autoritate, și mai ales pe temeiul demnității naționale, — pe temeiul iubirii de Dumnezeu și de oameni.

Naționalismul și ortodoxismul, în istoria politică a țării noastre, s'au adeverit ca două izvoare nesecate de forțe vitale.

Noi, cler și popor, bătrâni și tineri, stăruim pe lângă creștineasca deviză: **Hristos, Rege și Patrie!** și, ca adevărați creștini, rostindu-ne cuvântul la alegerile pentru parlamentul român, vom fi povățuiți numai de asemenea gândiri și vederi, în deplină concordanță cu tradițiile neamului și cu jertfele prin care s'a creiat această țară.

Și adunci roadele dorite nu vor întârzia a se produce.

În vuetul ce s'a coborât astăzi în mișcarea politică, este semnificativ cuvântul manifestului adresat de un frunțaș către alegători și către pretendenții scaunelor parlamentare, când le declară: «Menținerea ordinii launtrice și păstrarea solidarității naționale sânt de o mie de ori mai de preț, decât rezultatul alegerilor... Fiecare să-și țină cuvântul dat, adică cinstea... Cei mai isteți, mai pricepuți și mai de treabă, îndrumând pe ceilalți»...

Numai în acest senz ar trebui să fie privite și înfăptuite alegerile, — cu pretenția de a fi civilizate.

Conferența I. P. S. Sale cu clerul din Sibiu

Joi seara, în 7 Decembrie c. I. P. S. Mitropolit Nicolae, a întrunit preoțimea din Sibiu la o conferență în biroul mitropoliei. S'a discutat asupra unor importante probleme de ordin pastoral.

Opera constructivă a bisericii întâmpină tot mai multe greutăți. S'a stabilit un program nou de activitate prin biserică și prin slujitorii ei. S'au format echipe de preoți pentru intensificarea misiunii în suburbii prin Oastea Domnului, și în spitale.

Pentru săptămâna dinainte de Crăciun, toți membrii clerului din Sibiu se vor mărturisi și cumineca. Conferența a durat trei ore și se va continua sistematic după Crăciun.

Antirevizionismul nostru

Stăruitoarea propagandă întreținută de unguri dela războiu încoace pentru revizuirea tratatelor de pace este prea cunoscută. În ea s'a cheltuit o uimitoare energie, dar s'au cheltuit și sume de bani — tot atât de uimitoare. Rezultatul acestei propagande era, până de curând, destul de neînsemnat. Doar pe ici pe colo se mai auzea câte-un glas înduioșat de soarta Ungariei «ciuntite».

Glasurile acestea răslefe veneau de obicei din Italia sentimentală, sau din Anglia rece. Primele nu ne prea îngrijorau, fiindcă veneau dintr'o țară latină, aliată și care încă a avut ceva de împărțit cu fosta monarhie austro-ungară: Tirolul, Fiume etc. Ultimele aderențe revizioniste, venite din țara insulară însă, chiar răslefe cum erau, trebuiau să pună pe gânduri pe orice om conștient de importanța sprijinului englez în orice chestiune internațională.

Ingrijorarea aceasta a fost sporită de un fapt recent: o sută șazeci și opt de deputați englezi au mărturisit că sunt gata să ceară revizuirea tratatelor de pace pentru reintegrarea Ungariei milenare.

Deci — gluma începe a se îngroșa.

În fața incontestabilei primejdii, un mare ziar din capitală a luat inițiativa fondării unei ligi antirevizioniste, care să fie organul protestatar vecinic treaz al țării românești împotriva oricărei tendințe de revizuire a tratatelor și — implicit — de tulburare a păcii pentru care s'a vărsat atâtă sânge; și care să înceapă o intensă propagandă pentru popularizarea drepturilor noastre intangibile asupra pământului din cuprinsul României întregite.

Desigur, nu există un singur fiu al neamului nostru, care să nu aprobe integral motivele și scopurile inițiativei pornite din înaltul patriotism al dlui Stelian Popescu, directorul ziarului «Universul».

Să nu creadă deci cineva, că o ligă antirevizionistă românească ar presupune că sunt și români revizionști. Antirevizionist este întreg neamul românesc și el întreg va protesta împotriva oricărui dușman care s'ar atinge de hotarele țării, și se va ridica oricând solidar ca un singur om pentru apărarea acestor hotare.

Ne mai trebuie însă ceva: întărirea conștiinței naționale printr'o politică națională, economică și socială dreaptă, în stare să redea țării încrederea deplină în proprii săi cărmuitori și'n propriile sale forțe.

Iar aceasta nu se poate face fără o bisericească și școlară sprijinită sincer de către stat în salutarea ei acțiune, fără o justiție independentă, fără o administrație cinstită și fără o armată bine înzestrată.

Prin urmare suntem siguri, că toată suflarea românească este antirevizionistă

Ziua de Sf. Nicolae în Sibiu

Praznicul Sfântului marelui ierarh Nicolae s'a ținut, în centrul Arhiepiscopiei, cu multă cucernicie și obișnuită solemnitate.

Omagiul clericilor

În preseara zilei, studenții Academiei teologice s'au prezentat la I. P. S. Sa cu corul executând câteva bucăți religioase sub conducerea părintelui profesor Nic. Topolog.

În numele studenților stud. Vasile Coman exprimă înaltului ierarh sentimentele de recunoștință și de omagiu ce le păstrează studenții față de Păstorul lor sufletesc.

I. P. S. Sa mulțumește pentru călduroasa manifestare. Arată clericilor că astăzi, mai mult ca oricând, lumea face apel la lumina bisericii, motiv, din care îndeamnă pe toți studenții la o cultură cât mai temeinică creștină.

Serviciul divin

Sfânta Liturghie a fost celebrată în catedrală de P. S. Sa arhiepiscopul Vasile, cu mare asistență, iar răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt al catedralei, sub conducerea prof. T. Popovici.

La priceasnă părintele Gh. Secaș, în predica rostită, a făcut succintă caracterizare a vieții și faptelor marelui ierarh Nicolae dela Mira Lichiei.

La finea Sfintei Liturghii P. S. arhiepiscopul Vasile a rostit rugăciune de mulțumire și cerere către cel Atotputernic pentru îndelungă viață, pacea și sănătatea I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru Nicolae.

La reședință

După terminarea serviciului divin s'au prezentat la reședință, în frunte cu P. S. Sa arhiepiscopul Vasile, consilierii arhiepiscopesci și mitropolitani, profesorii Academiei teologice, profesorii și profesorele școlii normale „Andrei

și gata de orice jertfă pentru păstrarea hotarelor noastre. Dar pentru că străinătatea s'a act de această realitate și s'a se teamă de antirevizionismul nostru, avem nevoie, pe lângă o ligă antirevizionistă, și de-o politică zidită pe piedestalul demnității noastre naționale.

Prea multele căciuleli în fața străinătății ne umilesc, nu ne întăresc.

Să fim deci tari înăuntru — și atunci vom fi respectați în afară.

Șaguna", și ai celorlalte institute de învățământ, șefii autorităților civile și militare. În numele garnizoanei din Sibiu, în absența dlui general de Corp din localitate, a prezentat urările armatei dl general Orescovici, însoțit de mai mulți ofițeri superiori; comitetul central al Asociației reprezentat prin domni Dr. Gh. Preda, Dr. Ilie Beu, S. Țeposu și Dr. Ionaș; justiția în frunte cu prim președintele Tribunalului Chirion Bănda, prim procurorul Piso și judecătorul Visarion Pop; directorii institutului Albina I. Vătășan și C. Pop; comisia interimară a municipiului Sibiu în frunte cu dl primar Ovidiu Ivan și dnii Dr. I. Maftei și Dr. Gh. Bărbaț, și un mare număr de intelectuali mireni.

În numele asistenței ia cuvântul P. S. Sa arhiepiscopul Vasile aducând înaltului ierarh expresia celor mai călduroase simțăminte de alipire și recunoștință pe care le arată toți credincioșii față de Păstorul lor sufletesc. Nouă celor de față, mai favorizați de soartă, că ne putem înfățișa la acest praznic înaintea I. P. S. Tale, ca purtători ai acestor loiale sentimente de alipire și grațitudine ale tuturor categoriilor sociale de creștini ortodocși, aducându-ți-le ca omagiu viu de ziua numelui, dă-ne voie să Te felicităm cu bătrânească, cu tradițională salutarea bisericească: *Intru mulți ani Stăpâne!*

Înalt P. S. Sa mulțumește pentru manifestarea sinceră de atașament, și, constatând îmbucurătoarea apropiere a intelectualilor de biserică strămoșească, asigură pe toți de tot devotamentul și grija părintească ce li-o poartă. În slujba altarului Domnului toate puterile trebuie să se unească, iar acest moment e încă o dovadă că sântem o turmă și un păstor în slujba bisericii.

Felicitând pe toți aceia cari poartă numele Nicolae, mulțumește încă odată celor prezenți pentru călduroasele felicitări.

„Cine sânt aceștia? Sânt stăpânii pământului și domniile lumii acesteia...” Și mai concret: „O, amaru acela ce-și face față la domni și dă mită pentru să poată călăca mișei! O, amar acela ce se teme de domni pământului, iară de împăratul cerului nu se teme”. Era, mi se pare, și ceva curaj civic în sufletul preoților scriitori români în epoca aceea calvină!

III. Respinși din viața publică preoții noștri și țăraniile lor se concentrau în familiile lor, în satele lor.

Pentru sat găsim aici principiul că spionajul este primejdios. Căci zis este: „Acesta a ascultat pe la ferestrele altora și a învrăjbit pe alții, de s'au omorât” (p. 326).

Pentru n'țelegerea n familie se pleda așa: Pedepsiți erau (în iad) ceice „n'au ascultat de tată-seu și de mamă-sa, ce-u primit blăstemul părinților” (p. 324); dar și ceice și-au blăstemat părinții. O notă frumoasă este dedicată (de mai multeori) înțelegerii între frați; căci în iad sunt ceice „s'au sfădit frate cu frate și vecin cu vecin” (p. 332); și „ceia ce vând frate pe frate și părinte pe fecior și soț pre soțul

* = săracii!

** Trădarea fratelui (*proditio fraterni sanguinis*) era tratată și'n legile țării secer. Vezi *Tripartitum*, I. tit. 38 și 39.

I. P. S. Sa a primit în cursul zilei scrisori și telegrame de felicitare din întreaga țară.

Asociindu-ne acestor sincere și fiștii manifestații, rugăm pe bunul Dumnezeu ca pe I. P. S. Sa să-l țină întru mulți și fericiți ani, spre propășirea în cele bune și frumoase a clerului și poporului nostru.

„F. O. B.”

„Mitropolitul Sava Brancovici”

Secția eparhială Sibiu a FOR-ului și-a început ciclul conferințelor de lămurire a principiilor ortodoxismului în mijlocul frământărilor de azi. Ciclul a fost continuat de dl dir. al școlii normale, I. Sandu, cu conferința: «*Mitropolitul Sava Brancovici*», ținută în 6 Decembrie 1933 în Aula Academiei teologice.

Conferențiarul evocă, în simțite cuvinte, memoria mitropolitului martir. Un stert de mileniu se înscriu în acest an, decând în mijlocul unor timpuri vitrege și-a încheiat viața ca martir al neamului și al bisericii mitropolitul Sava Brancovici.

Viața lui a fost o viață de luptă grea dela care el nici când n'a dat înapoi; de aceea cu drept cuvânt și marile Șaguna l-a luat drept pildă.

El a luptat pentru autonomia bisericii strămoșești, pentru ridicarea clerului și organizația bisericii. Această luptă pe trei fronturi a pecetluit-o, în mijlocul unei lumi dușmane de credința lui, cu moarte de martir.

Într'o îngrijită și frumoasă limbă conferențiarul a știut să atragă toată atenția publicului.

Conferința a fost însoțită de câteva bucăți muzicale religioase executate de corul școlii normale, condus de prof. T. Popovici.

Nr. 10.954—933.

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii după părintele Ioan Pascu din Beșinău, decedat în 9 Octomvrie 1933, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare profeșca a ridicat dela Cassa arhiepiscopescă în număr, fără nici o reținere, ajutorul profeșca de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 25 Noemvrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

* FOIȘOARA *

Mici studii istorice

Din vremea calvinilor

[Etică românească]

În istoriografia catolică și (prin tristă imitație achefală) și în cea greco-catolică se desfășură de mult timp un simptom de imbecilitate: Calomnierea reformației. Studiul ei obiectiv este, firește, o necesitate; relevarea deosebirilor dintre ea și noi, o problemă; caracteristica filosofică a ideilor ei altă problemă, și mai grea: dar astfel de probleme pe la Blaj și Lugoj nu sunt înțelese. Și-i timpul să le dăm atenție de istorici cinștiți.*

În *Cuventa den bătruni*, tomul II, B. P. Hașdeu a publicat (1879) câteva scrieri ardelenești-vechi, din care putem concentra idei de morală românească-ardelenă. Scrierile sunt dintre anii 1580—1619, aproape toate scrise de popa Grigorie din Măhaci, sat din fostul scaun al Arieșului. Sunt: *Legenda Duminicei, O predică, Legenda sfintei Vineri*, încă *O predică, Călătoria Maicii Domnului la iad*.

* Cu aceasta nu voesc să spun că reformația n'a avut și ea — destule păcate anti-liberale. G. B. D.

I. Autorul sau autorii apreciau publicistica. Ei cereau ca preoții și diaconii să cetească oamenilor scrisul lor — numai ei știau ceti? — și apoi să-l dea din mână 'n mână (dela uinrii al-alți, p. 53); să-l trimeată și pre la cetății, și pre la domni. Era aceasta propagandă dela satul românesc — la cetății și domni străini? De sigur. Și mai era ceva: în propaganda aceasta ei cereau credință cătră textul evanghelic; altfel, cărturarul ajungea... în iad, unde — într'o scriere — Maica Domnului îl și găsi și întrebând află (p. 336): „Acesta n'a spus cum este scris în cărți, ci a spus alte minciuni, și așa se va munci în veci”. Și mai rău va fi de ceice nu cinstesc scriiturile, pentru că se mai zice (p. 464): „O, amaru acela ce hulește cartea și scriptura”. De unde reese că și înainte de unație aveam scriitori buni-creștin, prețuitori conștienți ai cărței. Și așa nu va fi gândit numai Măhăcianul!

II. Politicește popa-scriitor gândia foarte liber. Ideea egalității o așeză, este drept, în car (p. 449); căci — se zicea — mortul, acolo mergând, va scăpa de fațărie; iar „slujile amu și cu domniile împreună stau, înpărații cu voiniciei, mișei cu bogății, bătrânii cu tinerii”. Ideea egalității cerești servia criticei pământești curajul de-a scrie (p. 342, 419, 463): „Aceștia sunt Domni și judecătorii pământului cei

seu, de-l vădesc înai(n)te domnilor și naite județelor, aceia mănâncă carne de om” — (p. 326). Mi se pare că pot zice că aceasta era conjurația familiei românești contra domnilor străini și români; și lupta contra trădătorilor propriului sânge.

IV. Etica acelei preoțimi era poate chiar prea severă. Ea n'a așteptat canoanele uniate, pentru că să combată anume puțințe de-a păcatul. Căci scriind (p. 464): „O, amar acela ce be și mănâncă cu cimpoi și cu ceteri și cu alăute”, etica aceea micșora bucuriile vieții, care omului năcăjit de muncă și de sudoarea mbelșugată a feței nu-i este totdeauna spre pagubă; etica aceea era foarte puritană.

V. Drept este că dela alcool până la la excesul sexual nu-i departe. Despre excesul sexual în trecutul ardelenească nu cunosc nimic românesc, scris bine; deși tema nu-i neinteresantă. Cuvintele etice din timpul calvinesc avea n vedere această mare bubă ardelenească. Popa Grigorie din Măhaci opri „curvia” 'n zi de Vineri; Vineria era spurcăciune a mânca o carne, sau a mânca brânză, sau a curvi (p. 156). Se mai condamna călugărițele care „au făcut curvie pe pământ” (p. 340), iar preoțeselor văduve nu li se admitea a doua căsătorie (p. 340). Se combăteau și-aiurea «săllăturile, danșurele, bețiile și curville» (p. 327); cu revenire, tot acolo (230), in-

Probleme, fapte, comentarii

Eterna poveste. *Dl advocat Popescu Tudor, bravul militant pentru ortodoxia românească, se sesizează, în «Curentul» din 5 Decembrie, cu mare indignare de intruziunea catolică într-o instituție creată și susținută din dărnicia dreptcredincioșilor noștri boeri vechi și domni creștini. Dr. Skupieschi, un fervent catolic, a fost numit de guvern efor al «Eforiei Spitalelor Civile». Dl Popescu Tudor se întrebă cu dreptă revoltă: «Ce vor să facă cu dărniciușii noștri ortodocși». Iar mai departe: «Vrem să cerem numai atât: Dreptate dreaptă pentru noi românii nației dominante ortodoxe, ale căror locuri sunt ocupate de cetățeni români streini de neamul și de religia noastră». La protestul înălțat dintr-o adunare mai mare ținută Marți în 5 Decembrie în București, ne adăugăm și noi glasul hotărât și cerem guvernului să revoace acest act deadreptul profanator pentru mormintele cuvioșilor noștri boeri vechi.*

*
Căci altfel guvernul și-ar desmînți crud din primul moment manifestul recent cătră țară, în care la problema cultelor promite: «Consolidarea raporturilor de armonie și de bună înțelegere între toate confesiunile și asigurarea rolului precumpănitor al bisericii» careia aparține marea masă a poporului». Onor guvern ar trebui să ne lase măcar cât de puțin timp să credem această promisiune.

*
Ziarele din urmă ne aduc vestea că la protestul acestui s'a alăturat și studențimea medicală și că numirea dlui Dr. Skupieschi o împun dlui I. G. Duca învințit partidului. Am ajuns robi la evrei și la catolici.

*
In «Curentul» din 4 Decembrie a. c. părintele Gala Galaction ne spune că ar vedea un conflict între doi ierarhi de-ai noștri pe tema: «Oastea Domnului». Un conflict care ar putea duce până la schismă. Presupunem că e vorba de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae care susține «Oastea Domnului» și de P. S. episcopul Vartolomei care s'ar fi exprimat că e împotriva asociațiilor religioase. Să fie înțelegibilele Gala Galaction. Nu există conflictul de care se sperie Sf. Sa. De altfel însuși P. S. Sa episcopul Vartolomei a întemeiat și

terzicându-se, ca „năravuri trupești”: curviile, săltăturile, cântecele cu cimpoi, bețivile”.*

VI. Etica din acea epocă era, însă mai bogată, adecă mai completă decât pare până aici. Toate viațele, toate păcatele sunt judecate aspru. Ele sunt: „ainte păha, mândria, trufa, lăcomie, betiia, revnirea, leanea, corvie, forțușago și după aceeaia toată nedereptatea (p. 122). „Unde ți-s mesialea cu băuturile, și cu mâncările, și iuboste ta, și dulceața ta, și iubire trupului tău? Acele toate spurcate sânt —” (p. 451). Păcat mare este și lipsa milei; faptă bună este a 'mbrăca pe mișel (= sărac), a milui „vr'ân omu în prînsoare (p. 443) și a da „sălaș vr'unui călător” (p. 454). Ca mare păcat este 'nregistrată lăpădarea ori uciderea copiilor.

VII. Instrumentul acestei etice ortodoxe era — preotul. Au fost, de sigur, și preoții rai, cari, spre pildă, au „spurcat liturghia” (p. 334); dar erau și de ceice ascultau de mai marii lor. Grijă de mergerea la biserică era mare; mai ales la praznice și 'n Dumineci. Exista, ca mijloc de influență, și pocăința în fața bisericii: „Și să stai înaintea cu păcătoșii, la pocăinți” — (p. 288).

* In texte, raționalicește, se combat și des-cântecile, farmecele, vrăjile [p. 155 și 230].

susține cea mai formidabilă asociație religioasă care se numește „Renașterea”.

*
Noi parohi în Odorhei și Cristur. Credincioșii ortodocși din aceste două localități, au avut în două Dumineci consecutive, momente frumoase și importante din punct de vedere religios și cultural-național.

În 19 Noembrie, Odorhei ortodox și-a primit ca paroh, într-o atmosferă de căldă înfrățire, pe părintele Sebastian Rusan, fost administrator protopopesc în Hațeg. Ca colae, al I. P. S. Sale Mitropolitului Nicolae, venit în mijlocul nostru P. C. protopop Emilian Stoica.

Cristurul, orașel maghiarizat, este locuit de un modest număr de ortodocși; dar orașelul promite a deveni un nucleu de seamă prin noul preot, care îndeplinește aici și o misiune culturală națională, întărind conștiința ortodoxă și aducând la limanul mântuirii neamului și pe cei din satele din jur, unde, în vremuri vitrege, mare parte din locuitorii ortodocși au trecut la alte confesiuni.

În Cristur a fost instalat de paroh Simion Radu, profesor la școala normală din localitate. Cu acest prilej P. C. protopop Emilian Stoica, înconjurat de un sobor de preoți din jur, a rostit o predică cu mult efect în capela puștii. Încăpătoare pentru mulțimea de asistenți. Arătând rostul zilei și misiunea preoțească, îndeamnă, în alege cuvinte din Sfânta Scriptură, pe tânărul preot la muncă și-i urează mult succes. În răspunsul său părintele S. Radu mulțumește și accentuează că își dă seamă de chemarea sfântă ce revine preotului mai ales în aceste locuri, unde el trebuie să fie stălp al culturii românești și să îmbrățișeze o dublă activitate: fiind aprinsă făclia credinței ortodoxe, și promovând dragostea de neam, patrie și rege.

În acest scop face apel călduros pentru o acțiune comună și armonioasă; astfel gândul de care e călăuzit, va da roade binecuvântate.

Au mai vorbit părintele C. Medrea, fost administrator și N. Jurebiță profesor, în numele comitetului parohial.

La finea serbării s'a trimis o telegramă omagială cătră I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, pe care ortodoxia din acest ținut dorește să-l vadă în mijlocul ei cât mai neîntârziat, ca s'o lumineze cu sfat înalt și părintesc. Pr. S. R.

*
Cercul studenților teologi ardeleni „Andrei Șaguna” în Cernăuți și-a serbat patronul Duminecă, 3 Decembrie 1933, în următorul mod:

La ora 8'30 dimineața s'a oficiat în Capela Seminarială un parastas, în care la ceremonia de înfrățire a studenților, în frunte cu decanul facultății de teologie Dr. V. Gheorghiu și cu alți profesori universitari. La ora 11'30 s'a deschis

Așa!

Amicii bisericii ortodoxe, bisericani trebuie să se ocupe și cu astfel de chestii: Să stabilească raportul de astăzi al vieții țărănești, cu toate sensurile bisericești, să-și caute originea în câte documente istorice mai avem și să scrie despre ele totdeauna numai adevărul; despre popor, despre preotul din trecut, despre biserică din trecut. Pentru că o evoluție a fost; este 'n prezent; și mi se pare că toți voim să pregătim una și mai frumoasă, și mai pătrunzătoare în inimi. —

Articolul de față, despre etica din anii 1580—1620, vrea să fie o pildă despre cum se pot găsi bune informații ascunse și 'n scrieri în care lumea mare nu le bănuiește.

G. Bogdan-Duică.

„Poporul Românesc”, A apărut Nr. 19, cu numeroase articole și sfaturi îndrumătoare, semnate de dnii: I. Agărbindeanu, Dr. I. Gheorghiu, I. Gr. Opreșan ș. a. — Patru pagini cu știri felurite, din lumea înțreagă, încheie numărul. Ilustrații istorice și vederi. Se abonează cu 120 lei anual. Redacția și administrația: Gara Chitila, jud. Ilfov. La cerere se trimet numere de probă.

Organizați Oastea Domnului

prima ședință publică a cercului studenților teologi ardeleni — fiind înființat numai în primăvară.

Președintele cercului, dl Șandru, anunță cu ordine de zi. Se deschide ședința cu intonarea imnului „Pe-al nostru steag e scris unire”, după care dl președinte dă cuvântul dlui prof. univ. Dr. V. Loichița, care într-o avântată conferință evidențiază marea personalitate a lui A. Șaguna. La început face o apreciere frumoasă în istoria Ardealului, arătând cum acest ținut a fost un decăleător de neam, un miracol românesc, începând cu școala latinistă și continuând cu Statutul organic al lui Șaguna, întins prin legea de organizare bisericăscă din 1925 asupra întregului neam românesc.

În continuare arată apoi viața marelui ierarh, până în clipa când a închis ochii pentru veșnicie. Subliniază naționalismul lui Șaguna, care prin diplomație, prin activitatea școlară și bisericăscă, a reușit să dea românilor din întreg Ardealul acel Statut organic, magna charta a românilor, pentru noi cea mai bogată moștenire dela acest ctitor al școlii, al bisericii, al culturii românești din Ardeal. „S'ar putea vorbi despre Șaguna, a spus distinsul conferențiar, zile întregi, pentru că prin ceea ce a putut el smulge din veșnicie, a spus: „Noi, soli ai Ardealului pe pămantul scump al Bucovinei, venim și ne închinăm la umbra lui Ștefan cel mare și ne adăpăm la acest focar de cultură sufletească atât de scump pentru toți românii noștri, dorind ca astfel să fim apoi de folos întregii țări”.

Deciziunea ministerială în chestia regimului sectelor

Publicăm în cele ce urmează Deciziunea ministerială de astă vară, în chestia sectelor. Ea a stârnit valuri de tulburare în presă și în cercurile bisericești, din cauza îngăduinții factorilor publici față de acțiunea sectară. În numărul viitor, vom examina noua deciziune, în raport cu viața noastră religioasă și cu activitatea pastorală.

Noi, ministru secretar de stat la ministerul instrucțiunii al cultelor, și al artelor, Având în vedere dispozițiile art. 5 și 22 din Constituție și prevederile legii pentru regimul general al cultelor, referitoare la garantarea libertății de credință și satisfacerea necesităților de ordin moral superior, în cadrul legilor organice ale statului român, ținând seamă însă de faptul că unele credințe religioase, atât prin conținut, cât și prin forma lor exterioară de manifestare, ating moralitatea publică, ordinea și siguranța statului,

Decidem:

Art. I. Este cu desăvârșire interzisă activitatea următoarelor asociațiuni religioase: Asociația internațională a studenților în Biblie, Mileniștii, Martorii lui Iehova (sau Martorii lui Dumnezeu, sau Martorii lui Dumnezeu-Iehova), Penticostaliștii, Biserica lui Dumnezeu apostolică, Nazarenii, Inochemiștii, Hliștii (hlăstăii), Adventiștii-reformiști și Secerătorii, într-un cât doctrinele lor aduc atingere legilor și instituțiilor statului, iar prin practicile lor contravin ordinii publice și moralității.

Art. II. Se vor bucura de drepturile și libertățile pe care Constituția le acordă asociațiilor în genere, asociațiile religioase adventiste de ziua a 7-a, baptiștii și creștinii după evanghelie.

Art. III. În interesul statului, a respectului credinței și cultului, garantate de Constituție locuitorilor țării, asociațiile religioase, prevăzute la art. 2, sunt autorizate de ministerul instrucțiunii, al cultelor și al artelor, să funcționeze în următoarele condițiuni:

a) Se vor considera ca membri ai asociației religioase respective, persoanele care prezintă dovede că au aderat la acea asociație religioasă dela întemeierea ei sau au fost înscrise în registrul de membri al asociației, înainte de 22 April 1928.

Pe lângă acestea pot face parte din asociație persoanele care vor prezenta adevărul (formularul Nr. 6) dela oficiul stării civile, că au părăsit cultul căruia aparțin sau mai înainte, conform art. 45 din legea pentru regimul general al cultelor.

Dl decan Dr. V. Gheorghiu, mulțumind pentru cinstea de a-l fi învitat să asiste la această primă manifestare a studenților ardeleni, spune între altele: Numai o omenie care s'a învrednicit de așa oameni mari, va putea fi fericit, pentru că atunci figurile lor mărețe vor conduce pe urmași întocmai ca luciferii de pe cerul înstelat pe corăbieri. Să continuați, a spus Dsa, și să nu uitați nici pe viitor de acest mare bărbat și să umblați pe urmele lui.

Corul studenților dirijat de dl I. Enoiu a executat apoi cântarea măiastră a lui Chirescu: „Mama” cu solo de N. Limbian.

Dl Săbău recitează foarte însuflețit poezia „Ardealul” de Mircea Rădulescu.

Dl Limbian a cântat, cu acompaniament de dș. Reus, două doine de T. Brediceanu.

Înceeerea o face cântarea „Noel”, executată admirabil de corul studenților.

Prima manifestare a studenților teologi ardeleni din Cernăuți a fost reușită. Președintele lor dl Șandru merită toată lauda pentru munca ce-o depune. Correspondent.

Protestantismul german este zguduit de frământări mari. Unii voesc să aplice ideea resistenței și la ocuparea posturilor bisericești, iar alții se opun. Unii voesc să amestece creștinismul cu elemente din vechea religie teutonă pentru a-i da o culoare mai națională, iar alții voesc să păstreze intact patrimoniul reformatorilor... Iar în mijlocul patrimoniuului protestantismului, ortodoxia pune prin ruși, picior solid în orașele Germaniei, ale Franței și Belgiei și comunitățile ortodoxe cresc ca prin minune.

Toți cei care părăsesc un cult, sunt obligați să achite toate contribuțiile pentru anul în curs, la care au fost impuși înainte de declarația părăsirii cultului, conform art. 46 din legea pentru regimul general al cultelor.

Schimbarea cultului, conform art. 44 din legea pentru regimul general al cultelor, trebuie să fie liber consimțită. În caz că o astfel de schimbare s'a făcut prin violență morală, prin promisiuni de avantaj, prin constrângere materială sau prin înșelăciune, se va pedepsi cu retragerea autorizației de funcționare a asociației religioase în genere sau a uneia din formațiunile sale parțiale, în care s'au petrecut astfel de cazuri, dacă aceasta nu a pedepsit ea însăși imediat pe făptuitori;

b) Organizațiile centrale județene sau pe mai multe județe, sub orice denumire, ale uneia din asociațiile religioase, autorizate și care funcționează pe baza unui statut aprobat de ministerul instrucțiunii, al cultelor și al artelor, vor ține câte un registru de toți membrii înscrși, înștiințând din 6 în 6 luni, la începutul fiecărui semestru, prefectura sau prefecturile județelor respective de toate schimbările survenite în registrul membrilor, în cursul semestrelor încheiate.

Adunările locale, făcând sau nu parte din comunități, aprobate de ministerul instrucțiunii, al cultelor și al artelor, vor ține de asemenea registre de numele, naționalitatea, profesiunea și domiciliul aderenților, prezentând la aceleași intervale copii semnate de conducătorul local, pe propria sa răspundere, la primăriile unităților administrative respective.

Primăriile vor înainta prefecturii respective din 6 în 6 luni, tablouri de numărul aderenților diferitelor asociațiuni religioase în cursul semestrelor încheiate, iar prefecturile la rândul lor, vor înainta astfel de tablouri generale din tot județul ministerelor instrucțiunii, al cultelor și al artelor și interne, în aceleași intervale;

c) Cererile pentru autorizarea de funcționare a adunărilor locale, care nu fac parte din comunități aprobate de ministerul instrucțiunii, al cultelor și al artelor, precum și înființarea de noi instituții ale comunităților existente, se vor înainta prin prefectura județului respectiv ministerului instrucțiunii, al cultelor și al artelor. Ele vor trebui să cuprindă:

1. Numele asociației religioase;
2. Dacă admit sau nu persoane duhovnicești și denumirea lor;

3. Localitatea în care își desfășoară activitatea;

4. Locul unde se află casa de rugăciuni;

5. Un tablou cuprinzând numele și pronumele, cetățenia, profesiunea și domiciliul membrilor adunării locale, cu indicația pentru fiecare dacă e membru al acelei asociații religioase prin naștere sau prin schimbarea cultului și de când anume;

6. Numele și pronumele, profesiunea, naționalitatea și domiciliul conducătorului local responsabil.

Cererea de autorizare poate fi colectivă sau semnată de un împuternicit al adunării.

În termen de o lună dela data prezentării cererii la prefectură, aceasta este obligată să facă toate cercetările și să raporteze ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor, pentru ca acesta să poată hotărâ;

d) Casele de rugăciuni vor trebui să îndeplinească condițiile de salubritate și igienă, cercute de regulamentele de edilitate și polițienești, orărilor locale de adunare publică.

Ele nu vor putea servi decât pentru adunările și slujbele religioase ale asociației respective.

În interesul ordinii publice, spre a se evita conflicte cu caracter interconfesional, primăriile, la eliberarea autorizațiilor de constituire a caselor de rugăciuni aparținând uneia din asociațiile religioase autorizate, vor avea în vedere să nu fie aproape de bisericile cultelor recunoscute.

Inchiderea caselor de rugăciuni se va putea face numai în urma ordinului ministerului de interne, pe baza cererii ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor.

Orice abateri dela lege și dela dispozițiunile acestei decizii din partea asociațiilor religioase, constatată în forma legală de autoritățile administrative și polițienești, va fi adusă la cunoștința ministerului de interne, și în același timp a ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor, care va hotărâ asupra sancțiunilor;

e) Predicatorii, persoanele duhovnicești, superiorii și conducătorii locali (presbiteri, bătrâni, frați bătrâni etc.), vor trebui să îndeplinească următoarele condiții:

1. Să știe carte;
2. Să aibă 25 de ani împliniți;
3. Să nu fi fost judecați și condamnați pentru fapte criminale, pentru furt, excrocherie, abuz de încredere, tănuire de lucruri furate, înșelăciune, cumpărarea sau primirea ca amanet a unor lucruri furate, pentru dezertare sau nesupunere la încorporare, să nu fi fost destituiți sau revocați dintr-o funcțiune pe care au ocupat-o.

Predicatorii, persoanele duhovnicești, superiorii, precum și orice fel de conducători ai acestor asociații nu vor putea purta vestminte religioase sau călugărești, singura dovadă despre calitatea lor fiind biletele de identitate eliberate de ministerul instrucțiunii, al cultelor și artelor.

Predicatorii, persoanele duhovnicești și superiorii vor putea să-și desfășoare activitatea într-una sau mai multe localități din același județ sau mai multe județe, după cum fiecare a fost autorizat de ministerul instrucțiunii, al cultelor și artelor, prin biletul de identitate.

Predicatorii vor putea face educația religioasă a copiilor membrilor asociației, dacă ei înșiși posedă pregătirea dovedită prin titluri cari le dau dreptul de catehizare.

Art. IV. Serviciile religioase de tot felul ale asociațiilor religioase enumerate în art. 2 nu se pot face sub cerul liber, ci numai în casele de rugăciuni autorizate ca atare în condițiunile deciziei de față evitându-se orice act, care ar putea aduce vreo jignire cultelor recunoscute sau ar constitui o demonstrație împotriva lor.

Orice slujbă religioasă sau orice manifestare de credință, care prin natura ei ar trebui săvârșită în afară de casele de rugăciuni, se va face numai în urma învoirii prealabile a autorităților administrative și polițienești locale, cu observarea strictă a dispozițiilor legilor și regulamentelor pentru ordinea publică.

În acest scop, autoritățile locale vor fixa dinainte, la cererea conducătorului local al asociației și de comun acord cu acesta, data și locul când vor putea avea loc aceste ceremonii.

Se exceptează înmormântările din cauza caracterului lor urgent.

Se va evita orice manifestație ostentativă, care ar jigni cultele recunoscute, precum și orice afișaj sau procesiune demonstrativă.

Autoritățile locale nu vor putea refuza această autorizație decât în urma unui raport motivat aprobat de ministerul instrucțiunii, al cultelor și artelor.

Adunările locale, filialele sau comunitățile vor putea reclama direct ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor în caz de nemulțumire față de procedură sau hotărârea autorităților locale.

Art. V. Intrucât este știut că adeseori oameni descalficiți și răufăcători se introduc prin case fără învoirea proprietarului sau a locatarilor, sub pretextul distribuirii broșurilor de propagandă religioasă, urmărind însă în realitate comiterea de delict, se va evita desfacerea acestora prin vânzători ambulani.

Asociațiunile religioase autorizate sunt libere să editeze scrieri religioase, tipăriți de cântări religioase, broșuri cu subiect de ocrotire morală sau știință popularizată, menționând pe ele denumirea asociației religioase. Distribuția acestora se va putea face în casele de rugăciuni, în librării sau în chioșcuri fixe pentru desfacerea ziarelor și publicațiilor.

Art. VI. Asociațiunile religioase de aceeași credință pot să-și deie între ele ajutoarele materiale în cuprinsul țării, cu respectarea dispozițiilor art. 12 din legea pentru regimul general al călătorilor. Ele sunt însă obligate să ceară învoirea ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor pentru primirea de orice fel de ajutoare din străinătate, fie pe numele generic al asociației, fie pe numele conducătorilor responsabili ai ei.

Art. VII. Este permis asociațiilor religioase autorizate, care vor fi dobândit personalitatea juridică în condițiunile legii pentru regimul general al cultelor, să întemeze stabilimente de asistență publică și ocrotire socială conform legilor existente.

În ce privește școlile pentru pregătirea personalului duhovnicesc — sub orice denumire s'ar prezenta (institute biblice, seminarii teologice, cursuri sau cicluri de conferințe pentru predicatori etc.) — ele vor putea funcționa numai cu aprobarea prealabilă a ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor, conform legilor învățământului și legii cultelor (art. 15).

Art. VIII. Statutele tuturor asociațiilor religioase autorizate, fie cu caracter general, adecă pe toată țara, fie cu caracter parțial, vor trebui să aibă aprobarea prealabilă a ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor pentru a avea existență legală, indiferent dacă prin ele, se prevăd anumite formațiuni cu dreptul de persoană juridică sau numi simple asociațiuni de fapt.

Art. IX. Adunările locale baptiste se vor putea organiza în comunități, conform art. 53 din legea pentru regimul general al cultelor, pe baza statutului tip, pus de acord cu dispozițiunile legii pentru regimul general al cultelor și aprobat de acest minister cu Nr. 76.647 și 76.648 din 1933, aplicabil pe tot cuprinsul țării.

Cererile pentru aprobarea acestor comunități se vor înainta direct ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor.

Art. X. Comunitățile baptiste aprobate de acest minister în anul curent până la data prezentei decizii, pe baza statutului tip, vor înainta ministerului instrucțiunii, al cultelor și artelor, în termen de 60 de zile, un tablou de predicatori, personalul duhovnicesc și conducătorii locali ai adunărilor, repartizați pe județe, spre a li se elibera biletele de identitate și a fi comunicați prefecturilor respective.

Adunările locale, care nu fac parte din comunități aprobate de ministerul instrucțiunii, al cultelor și artelor, însă au fost autorizate să funcționeze în baza deciziei Nr. 24.536 din 1928, adică prin aprobarea (predicatorului) de către acest minister și luarea la cunoștință a casei de rugăciuni de autoritățile locale, se vor conforma prezentei decizii în termen de 60 de zile dela publicare.

În același termen se vor conforma dispozițiilor prezentei decizii (punctele c) și e) din art. 3 și adunările locale, care funcționează acum fără autorizație, după care dată orice activitate a lor va fi oprită în caz de neconformare.

Art. XI. Toate dispozițiunile anterioare, deosebite și contrarii prezentei decizii, sunt și rămân abrogate.

Art. XII. D. consilier al direcției cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiilor prezentei decizii.

Art. XIII. Concurenții vor înainta până la 31 Decembrie 1933 cererile lor Consiliului arhiepiscopesc ortodox român în Sibiu, anexând următoarele acte:

1. Certificat eliberat de Direcțiunea școlilor de cântăreți unde studiază, dovedind înscrierea pe anul școlar 1933—34.

2. Certificat despre starea materială a concurentului.

Sibiu, din ședința secțiunilor unite ale Consiliului arhiepiscopesc dela 28 Noembrie 1933.

Consiliul arhiepiscopesc.

† Simion Alămorean

Sâmbăta trecută în 2 I. c., a fost înmormântat preotul nostru din Alămor.

Era un preot din generația veche. L-am cunoscut în Zombor, în timpul internării din anul 1916/17. Era dus acolo dimpreună cu copiii săi. Pe când mulți internați se jeluiau, preotul Alămorean era puternic în credință că actele de teroare ale regimului maghiar împotriva preoților și a populației interne sunt actele de disperare ale unei cărmuiri virtuale prăbușite. Convingerea aceasta și-a exprimat-o și în adresele către fișpanul județului, căruia i se adresase în chestia întoarcerii acasă. În timpul revoluției din toamna anului 1918 a scăpat dela moartea sigură a familiei nemeșcasă din Alămor prin surinuirea prezența sa în mijlocul poporului infuriat.

Influența lui asupra credincioșilor era covârșitoare.

Odată a venit la centrul eparhial cu o rugare și stăruia cu tot prețul să-i fie satisfăcută. I s'a cerut să arate cum înțelege el chemarea preoțească, dacă predică și aplică metodele moderne de păstorire.

El scuzându-se că la etatea sa nu se mai poate adapta cerințelor nouă, a răspuns așa: De predicat, nu predic: credincioșii mei ascultă bucurosi căzania, dela Mitropolitul Șaguna; poporul nu judecă pe preot după cele ce spune, ci după ceea ce face. Eu, din tinerețe am fost cel dintâi agricultor în sat.

Când întâlnesc pe câmp un om leș, bețiv, slab, îl cunosc și după moșia lui părăginită și-l mustru așa: Măi creștine, tu ești năpădit de burueni și în suflet, și în țarină. Curată burueana din țarină, și vino la biserică să scapi și de burueana din suflet. La gălcevile de partide, eu le spun oamenilor, arătând exemplul oilor, cari stau în turmă și numai cele călbejite se perd de turmă. Altădată, pentru risipă, lux și alte păcate, le spun oamenilor de omidele de pe pomi, cari strică floarea și frunza și pricinuesc uscarea pomului. —

Așa a trăit și a păstorit preotul Alămorean din Alămor, iar la moarte a fost deplâns nu numai de număroșii membri ai familiei, ci de toți credincioșii și cunoștinții lui.

Fie-i memoria binecuvântată!

T. S.

INFORMAȚIUNI

Predică în biserica catedrală. Încă din anul 1920, de când I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a ocupat scaunul de arhiepiscop și mitropolit, amvonul bisericii catedrale a căpătat viață. La îndemnul și exemplul dat de însuși Inalt Prea Sfinția Sa, în catedrală se predică regulat în fiecare Duminică și sărbătoare din partea preoției din localitate.

Pe viitor vom anunța numele predicatorilor.

În Duminică viitoare, din 10 Decembrie a. c., va predica părintele consilier Tr. *Scorobef*.

Excursiune în Palestina. Sub conducerea dlui colonel Const. Papazoglu se organizează o excursiune în Palestina și Egipt, cu plecarea la 15 Ianuar 1934 și înapoarea la 11 Februar 1934. Informațiuni dă: Biroul excursiunii, București 2, Calea Griviței 137, până în 22 Dec. 1933.

Milă creștinească. În spitalul Kings College din Londra, o femeie trebuia să fie supusă acum câteva zile, unei operațiuni, pe care însă din cauza slăbiciunii sale extreme n'o putea suporta, decât poate dacă i s'ar fi făcut o transfuzie de sânge. La apelul directorului de spital, s'au prezentat a doua zi nu mai puțin de 35 persoane, gata să cedeze bolnavei o parte din sângele lor.

Cercul studenților teologi ardeleni „Andrei Șaguna”, dela universitatea din Cernăuți, în adunarea generală ordinară din 21 Noembrie 1933, și-a ales, pentru anul administrativ 1933—34, următorul comitet: Președinte: Iuliu Șandru, candidat în teologie; vicepreședinte: Ioan Limbeanu, candidat în teologie; secretar general: Gh. Iacob, candidat în teologie; secretari de ședințe: Ioan Dănilă și Leonte Dăncescu, studenți în teologie; cassier: Partenie Pe-

trescu, student în teologie; econom-bibliotecar: Augustin Puiuț, student în teologie; cenzeri: Ioan Besoiu, candidat în teologie; Ioan Chioaru, student în teologie.

ȘTIRI LOCALE

Concert simfonic a organizat secțiua artistică a despărțământului Sibiu al „Asociațiunii”, în seara de Joi, 7 I. c., în sala Thalia. Alături de opera unor mari reprezentanți ai clasicismului muzical, programul ni-a prezentat și produse de-ale compozitorilor români: Sabina Drăgoiu, directorul conservatorului de muzică timișoreană, a fost prezentat prin compoziția sa instrumentală recitativă *Divertisment rustic*, care între alte cântece din popor conține și o *colindă*, cu două subiecte: *O, ce veste minunată* și *Sub cel roșu răsărit*; ear I. Nona Otescu, rectorul Academiei regale de muzică din București, ni-a dat poemul simfonic *Incântările Armidei*, pentru violină solo și orchestră. Partea pentru violină, susținută de primviolonistul Griffel, s'a deosebit prin o execuție ireproșabilă, la care a contribuit în mare măsură orchestra orașului nostru și arpa (înlocuită de astă dată cu pianul) dnei Lia Popovici. O uvertură dintr-o operă de Mozart și la sfârșit Simfonia V a lui Beethoven, una din mărețele alcătuirii ale acestui geniu muzical, tălmăcită cu multă vigoare și îndelung aplaudată, au încheiat programul concertului simfonic. Cinste și laudă executanților, organizatorilor și nu mai puțin iscusitului dirigent, dlui prof. I. Delu, atât de de conștient în aplicarea artei ce înobilează sufletele.

Votarea la alegerile dela 20 Decembrie pentru cameră, și 22 Decembrie 1933 pentru senat, se face numai pe baza cărților de alegători. Aceste cărți se pot ridica pentru orașul Sibiu în str. Carmen Sylva Nr. 7, camera 41, în fiecare zi dela ora 9—12 și 4—7, până în 16 Dec. 1933.

În teatrul orașenesc se încep Duminică, în 10 Decembrie 1933, ora 5 d. a., concertele simfonice populare ale valoroasei noastre orchestre sibiene. Programe alose. Bilete la 15 Lei la cassa teatrului.

(60) 3—3

Concurs repetat

Pentru întregirea parohiei de clasa I din Brașov-Tocile, protopopiatul Brașov, se publică un nou concurs, cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiunile după acest post sânt:

1. Intregirea dotațiunii dela stat, conform coalei B.
2. Sesiune parohială de 13 jugăre teren arabil.
3. Casă parohială în stare corespondătoare.
4. Stola uzitată conform regulamentului stabilit de adunarea protopopească pentru parohiile tractului Brașov, aprobat de Ven. Consiliu arhiepiscopesc.

Cererile de concurs, însoțite de documentele necesare, se vor înainta oficiului protopopesco ortodox român, Brașov, Piața Unirii 1, până la termenul fixat.

Concurenții vor binevoi a se prezenta în parohie, în o Duminică sau sărbătoare, spre a fi cunoscuți de enoriași.

Brașov, la 15 Noembrie 1933.

Oficiul protopopesco.

Dr. I. Blaga
protopop.

Nr. 391—933.

(61) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a Besinău, protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român. Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

1. Intregirea dela stat a salariului conform coala B.
2. Folosirea terenului vechi de zidire pentru casele parohiale.
3. 32 jugăre arător și fână.
4. Stola uzitată în tract.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesco al Mercurii în termenul deschis, împreună cu autorizația I. P. S. nostru arhiepiscop și mitropolit, având reflectanții a se prezenta în vreo Duminică ori sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 3 Noembrie 1933.

Oficiul protopopesco cu consensul consiliului parohial.

Avram S. Păcurariu
protopop.